

Vergaderjaar 2022–2023

22 861

Vliegcramp Bijlmermeer

Nr. 44

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 juni 2023

Op 13 april jl. (Handelingen II 2022/23, nr. 74, item 7) vond in de Kamer een tweeminutendebat plaats omtrent de geheimhouding van stukken over de Bijlmercramp die in 1992 plaatsvond. Bij het debat is toegezegd de Kamer per brief te rapporteren over de mogelijkheden waarbinnen het Ministerie van IenW het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) kan faciliteren bij het onderzoek naar de openbaarheidsregimes bij en de toegang tot de stukken over de Bijlmercramp die zich in het Nationaal Archief bevinden. Daarnaast is toegezegd te bezien wat kan worden opgemerkt over het verzoek van het lid Omtzigt om nog een keer te kijken naar de inventarislijst van de Bijlmercramp, en opnieuw een besluit te nemen over het openbaarheidsregime van deze stukken.

Middels deze brief wordt de Kamer, mede namens de Staatssecretaris van OCW, geïnformeerd over de uitvoering van de gewijzigde motie van het lid Omtzigt c.s.¹ en de twee toezeggingen aan het lid Omtzigt inzake geheimhouding van stukken over de Bijlmercramp. Het betreft stukken van de voormalige Raad voor de Luchtvaart die onderzoek deed naar het luchtvaartongeval. Dit archief is in 2010 overgebracht naar het Nationaal Archief.

Met u ben ik zeer begaan met de ernstige gevolgen van deze cramp waarvan de sporen nog steeds merkbaar zijn in de samenleving. Ook begrijp ik de zorg rond de transparantie van overheidsinformatie omtrent het ongeval.

Faciliteren ACOI

Het ACOI heeft de adviesaanvraag zoals deze door de Kamer is aangekondigd in de motie Omtzigt c.s. ontvangen. Bij het debat is aangegeven dat het Ministerie van IenW mee zal werken aan het verzoek om de

¹ Kamerstuk 22 861, nr. 42.

medewerkers van het ACOI inzage te verlenen in de archiefstukken over de Bijlmerramp voor het uitbrengen van het advies over de openbaarheidsregimes bij de toegang tot deze stukken.

Vooruitlopend op de adviesaanvraag zijn inmiddels de eerste stappen gezet om met het ACOI tot afstemming te komen over de inzage ten behoeve van hun onderzoek. Daarbij wordt ook de Staatssecretaris van OCW betrokken. De kaders die op grond van Bijlage 13 bij het Verdrag van Chicago in acht genomen moeten worden voor de vrijgave van onderzoekdocumenten over luchtvaartongevallen worden ook voor de toegang van het ACOI toegepast. In dat verband is het relevant op te merken dat de bijlage met een zogenaamde *balancing test* ruimte biedt om toegang mogelijk te maken, onder meer rekening houdend met het doel van de inzage.

Nu de formele adviesprocedure is begonnen, wordt het ACOI door het Ministerie van IenW nader op de hoogte gebracht van de kaders. Daarbij zal tevens aan de orde komen dat de wijze waarop het advies wordt voorbereid en uitgebracht de facto niet mag leiden tot het publiek maken van vertrouwelijke informatie.

Herbezien inventarislijst en besluit beperking openbaarheid Bijlmerramp stukken

De dossiers van de Raad voor de Luchtvaart over het burgerluchtvaartonderzoek naar de Bijlmerramp worden door het Nationaal Archief beheerd onder inventaris 2.16.107 en betreffen de inventarisnummers 2032 t/m 2112 en 2944–2953. Het openbaarheidsregime voor de dossiers die in 2010 aan het Nationaal Archief zijn overgedragen, is in 2022 laatstelijk vastgelegd in een Besluit Beperkingen Openbaarheid (Stcrt. 2022, nr. 27097).

Bij het stellen van de openbaarheidsbeperkingen is primair rekening gehouden met de hiervoor bedoelde criteria uit Bijlage 13 bij het Verdrag van Chicago. Daarbij is uitdrukkelijk aandacht besteed aan het feit dat de Bijlage onder meer een limitatieve rij opsomt van soorten documenten die niet openbaar gemaakt mogen worden. Zo is bijvoorbeeld de vrijgave van documenten verboden die informatie bevatten over de analyse en opinies over informatie van de betrokken onderzoeksautoriteiten of andere geaccrediteerde betrokkenen. Documenten met aantekeningen van dergelijke betrokkenen, die weliswaar niet staan opgesomd in artikel 5.12 van het Verdrag van Chicago, kunnen daarom ook niet vrijgegeven worden.

Gelet op het doel van het door het ACOI te verrichten onderzoek wordt het advies van het ACOI afgewacht en mede aan de hand daarvan bezien of en in hoeverre de openbaarheidsbeperkingen kunnen worden heroverwogen. Hierbij wordt de Staatssecretaris van OCW betrokken. Wel wordt er op gewezen dat het Verdrag van Chicago en het daardoor beschermde belang van de luchtvaartveiligheid daarbij leidend zal zijn.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers